

Effektviden for fire voksenmålgrupper til den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM)

Teknisk dokumentationsnotat

Rasmus Højbjerg Jacobsen, Karsten Albæk og Marianne Mikkelsen

*Effektviden for fire voksenmålgrupper til den Socialøkonomiske
Investeringsmodel (SØM) – Teknisk dokumentationsnotat*

© VIVE og forfatterne, 2020

e-ISBN: 978-87-7119-795-2

Projekt: 301509

VIVE – Viden til Velfærd

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11, 1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

Forord

Dette notat er en teknisk dokumentation af litteratursøgning og fund af effektstørrelser til vidensdatabasen i den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM). Notatet er en del af VIVEs samlede leverancer i forbindelse med tre projekter, der alle har løbet fra efteråret 2019 til og med foråret 2020.

Notatet dokumenterer de udførte søgninger og antallet af effektstørrelser, vidensdatabasen er blevet suppleret med. I alt er der fundet effektstørrelser for fire målgrupper.

Medarbejderne på projektet, som også udgør forfatterne af notatet, har været projektchef Rasmus Højbjerg Jacobsen (projektleder), seniorforsker Karsten Albæk og analytiker Marianne Mikkelsen. Projektet har været udført for Socialstyrelsen.

Hans Hummelgaard

Forsknings- og Analysechef, VIVE Effektmåling
2020

Indhold

1	Indledning	5
2	Metode til søgning og afgrænsning af studier.....	6
2.1	Hjemløse.....	7
2.2	Mennesker med stofmisbrug	7
2.3	Mennesker med alkoholmisbrug.....	8
2.4	Voksne med autisme	8
3	Fundne effektstørrelser til SØM	9
3.1	Overblik over fundne studier.....	9
3.2	Overblik over nye effektstørrelser.....	10
4	Konklusion	12
	Litteratur.....	13
Bilag 1	Fundne studier.....	14
Bilag 2	Søgninger – Hjemløse	16
Bilag 3	Søgninger – Mennesker med stofmisbrug.....	17
Bilag 4	Søgninger – Voksne med autisme	18
Bilag 5	Hjemmesidesøgninger	19

1 Indledning

Den første udgave af den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM) blev offentliggjort i januar 2018. I modellens vidensdatabase findes en række effektstørrelser for voksenmålgrupperne, som modellens brugere kan anvende som inspiration til den succesrate, der skal indtastes til en modelberegning. Tabel 1.1 nedenfor viser antallet af effektstørrelser til de forskellige voksenmålgrupper. Disse effektstørrelser blev fundet som en del af udviklingen af den første udgave af SØM.

Tabel 1.1 Oversigt over antal effektstørrelser i SØM vidensdatabase, version 2.0, voksenmålgrupper

Målgrupper	Antal effektstørrelser
Udsatte voksne	
Hjemløse	19
Voksne med psykiske vanskeligheder	73
Voksne med stofmisbrug	133
Voksne med alkoholmisbrug	61
Voksne med psykiske vanskeligheder og misbrug	55
Voldsudsatte kvinder	6
Voksne med handicap	
Voksne med ADHD	29
Voksne med autisme	37
Voksne med udviklingshæmning	23
Voksne med erhvervet hjerneskade	167

Kilde: Egen optælling.

Ved udvidelsen af SØM med børn og unge-målgrupperne (offentliggjort i oktober 2018) blev der også inkluderet effektstørrelser for de målgrupper af børn og unge, der er i modellen, via en ny litteratursøgning og beregning af effektstørrelser, ligesom der blev suppleret med enkelte yderligere effektstørrelser for voksenmålgruppen.

Søgningen i forbindelse med effektstudierne for målgrupperne for udsatte børn og unge var mere omfattende end de tilsvarende søgninger for voksenmålgrupperne, hvilket blandt andet afspejles i, at modellens vidensdatabase indeholder en del flere effektstørrelser for målgrupperne udsatte børn og unge. Det skyldes både, at der blev fundet flere studier i søgningerne til børn og unge-målgrupperne, og at der blev medtaget flere effektstørrelser fra de fundne studier. Derudover indgår en del effektstørrelser mere end én gang for børn og unge, da visse effektstudier dækker flere målgrupper.

Med udgangspunkt i ovenstående betragtninger har VIVE derfor udført supplerende søgninger af effektviden til SØM for i alt fire voksenmålgruppe: Hjemløse, Mennesker med stofmisbrug, Mennesker med alkoholmisbrug og Voksne med autisme.

Ud over effektviden for disse fire målgrupper har VIVE også fundet effektviden til en række nye målgrupper til SØM, som VIVE har leveret til Socialstyrelsen. Afgrænsning og estimering af disse målgrupper er dokumenteret i et separat teknisk notat, se Jacobsen et al. (2020).

Notatet er opbygget på følgende måde: Afsnit 2 giver en kort beskrivelse af metoden til søgning af relevante studier, mens afsnit 3 giver et overblik over de fundne studier og effektstørrelser, og afsnit 4 indeholder en kort konklusion. I bilagene gennemgås de fundne studier (Bilag 1) og de søgninger, der har været anvendt (Bilag 2-Bilag 5).

2 Metode til søgning og afgrænsning af studier

I dette kapitel gennemgår vi de kilder, der har været anvendt til søgningen af nye effektstudier til SØM for de fire målgrupper.

Den grundlæggende metode har været at finde et eller flere systematiske reviews af litteratur inden for området for at tage udgangspunkt i de inkluderede studier herfra. Derfor har vi søgt i databaserne hos hhv. Cochrane og Campbell, der gennemfører systematiske reviews inden for hhv. sundhedsvidenskab og samfundsvidenskab. Disse søgninger er blevet suppleret med snowball-søgning med udgangspunkt i litteraturlisten fra de inkluderede studier.

Fordelen ved at tage udgangspunkt i systematiske reviews inden for hvert område er, at de inkluderede studier i disse reviews er blevet screenet både med hensyn til 1) målgruppen for de målte interventioner, og 2) kvaliteten af den gennemførte effektmåling. Der er som udgangspunkt tale om gode effektstudier, der ser på den rigtige målgruppe.

Ulempen ved at tage udgangspunkt i reviews kan være, at det som følge af de relativt stramme inklusionskrav for sådanne studier kan være svært at finde danske eller nordiske studier, der er med i reviews.¹ Derudover kan det også være en ulempe, at reviews kun udkommer med større mellemrum, hvorfor der ved større skift i evidensbasen kan gå noget tid, inden det optræder i reviews.

Derfor har vi suppleret med en søgning i en lang række nordiske kilder, nemlig:

- Forskningsdatabasen
- Evalueringsportalen
- TrygFondens Børneforskningscenter
- Helsebiblioteket
- ROCKWOOL Fonden
- Helsedirektoratet
- VIVE/SFI/KORA
- Folkehelseinstituttet, Norge
- Socialstyrelsen, Sverige
- Kunskapsguiden, Sverige
- Socialstyrelsen, Danmark
- Folkhälsomyndigheten, Sverige
- Bufdir – Netbiblioteket, Norge
- Washington State Institute for Public Policy (WSIPP).

Søgningen bestod af, at studier, der indeholdt evalueringer af indsatser over for voksenmålgrupperne i SØM, er blevet udvalgt. Herefter er denne liste for hver målgruppe blevet gennemset for at identificere mulige studier til den konkrete målgruppe. Den tilgang er mulig, fordi den samlede liste af mulige studier kun indeholder 103 fund.

¹ Det er dog vigtigt at understrege, at systematiske reviews som oftest ikke er begrænsede på geografisk oprindelse. Det betyder, at nordiske studier naturligvis indgår i de systematiske reviews, såfremt de opfylder inklusionskriterierne.

Nedenfor gennemgår vi mere detaljeret søgningen for de fire målgrupper, vi har fundet effektviden for. I Bilag 1 gennemgås de studier, der er udtaget til nærmere eftersyn.

2.1 Hjemløse

For målgruppen hjemløse har vi søgt på Campbells hjemmeside for at identificere reviews og titelregistreringer, som omhandler effekter af indsatser over for hjemløse. Campbell-reviews er ofte baseret på RCT-studier (lodtrækningsforsøg), som anses for at have høj validitet, og forfattere af Campbell-reviews anbefales alene at igangsætte reviews, hvis der er tilstrækkelig af denne type studier til at gennemføre et review. Det materiale, som er fundet på Campbells hjemmeside, har desuden indeholdt henvisninger til andre bidrag, som omhandler vurderinger af effekterne af indsatser over for hjemløse.

Undervejs i opdateringen af effektviden til SØM har Socialstyrelsen givet udtryk for, at det er vigtigt, at effektmålene af indsatser over for hjemløse indeholder bidrag for Europa, helst inden for de nordiske lande. Baggrunden for dette ønske er, at brugerne af SØMs vidensdatabase gerne ser, at databasen indeholder sådanne effektmål. Socialstyrelsen har endvidere givet udtryk for, at sådanne effektmål for indsatser i Europa, herunder Norden, ikke nødvendigvis behøver at være RCT-studier for at blive inkluderet i databasen.

Vi har foretaget en gennemgang af effekten af indsatser over for hjemløse baseret på RCT-studier, som imidlertid næsten udelukkende er gennemført i oversøiske lande, især USA, Canada og Australien. For at imødekomme Socialstyrelsens ønske om europæiske studier har vi gennemført målrettede søgninger med henblik på at medtage europæiske studier, som ikke nødvendigvis er RCT-studier.

Som nævnt i indledningen til dette kapitel har vi derfor suppleret med søgninger hos danske og nordiske institutioner, både forskningsinstitutioner og andre institutioner, som kan forventes at indeholde publikationer af relevans for vurderinger af effekter af indsatser over for hjemløse.

Endvidere har vi gennemgået samtlige 13 årgange af "European Journal of Homelessness" for at identificere bidrag, som kan tænkes at være relevante for oversigten over effekter af indsatser i Europa over for hjemløse. Formodningen har været, at "European Journal of Homelessness" burde indeholde omtale af effektstudier for hjemløse i Europa.

Afgrænsningen af studier har været, at vi, hvad angår RCT-studier, har inkluderet de studier, som er medtaget i den seneste oversigtsartikel på området inden for Campbell-systemet. Vi har ikke søgt yderligere for at identificere studier af indsatser over for hjemløse, som ikke er RCT-studier, eller RCT-studier, som ikke er medtaget i den seneste oversigtsartikel inden for Campbell-systemer. For indsatser i Europa har vi inkluderet effektmål for samtlige fundne studier, hvor det har været muligt at beregne effektmål for indsatsen.

2.2 Mennesker med stofmisbrug

For målgruppen Mennesker med stofmisbrug har vi søgt på Cochrane-systemets hjemmeside for at identificere review-studier, som omhandler effekter af indsatser over for misbrug hos voksne. Cochrane-reviews er primært medicinsk orienterede, mens Campbell-reviews primært er samfundsvidenskabeligt orienterede. Der medtages dog stadig ikke rent medicinske studier i SØMs vidensdatabase.

Derudover har vi også for denne målgruppe gennemgået søgeresultatet fra søgningen i nordiske databaser for at se, om nogle af disse resultater var anvendelige til denne målgruppe.

Det viste sig, at søgningerne gav et relativt stort antal studier, som er egnede til at indgå i SØMs database over effektstudier. Af ressourcehensyn har vi derfor ikke gennemført yderligere søgninger.

2.3 Mennesker med alkoholmisbrug

For målgruppen Mennesker med alkoholmisbrug var der oprindeligt i SØM taget udgangspunkt i et meget grundigt systematisk review i regi af det britiske National Institute for Health and Care Excellence (oftest forkort NICE).² Fra dette review var der imidlertid oprindeligt kun medtaget nogle af de inkluderede effektstørrelser – dette blev gjort især af ressourcemæssige hensyn.

Til denne opdatering af effektviden har vi derfor genbesøgt det britiske review og medtaget også de resterende effektstørrelser, således at alle nu er med i SØMs vidensdatabase.

Vi har ikke gennemført yderligere søgninger, da inklusionen af de resterende effektstørrelser fra NICE-studiet gav mange effektstørrelser til SØMs videndatabase.

2.4 Voksne med autisme

For målgruppen Voksne med autisme har vi søgt på autisme i både Campbells og Cochranes database.

I Campbell resulterede dette i totalt otte hits, hvoraf to blev udvalgt til nærmere gennemlæsning (blandt de resterende er fire protokoller og den sidste drejer sig om aldersgruppen 2 til 21 år).

I Cochrane gav søgningen samlet 861 hits, men langt hovedparten af disse studier er medicinske eller farmaceutiske interventioner. I alt fem studier synes at undersøge effekten af ikke-farmaceutiske interventioner, hvorfor disse blev udvalgt til nærmere eftersyn.

Søgningen i de nordiske databaser førte ikke til yderligere studier, der skulle efterses.

² Se NICE (2014).

3 Fundne effektstørrelser til SØM

I dette kapitel har vi sammenfattet arbejdet med målgrupperne Hjemløse, Mennesker med stofmisbrug og Voksne med autisme. Som nævnt i afsnit 2.3 ovenfor har vi derudover også fundet de resterende effektstørrelser fra NICE-rapporten til målgruppen Mennesker med alkoholmisbrug, der lå til grund for de fleste af de effektstørrelser, der allerede var i SØM.

3.1 Overblik over fundne studier

Overblik over studier for målgruppen Hjemløse

Tabel 3.1 nedenfor viser en oversigt over de inkluderede og ikke-inkluderede studier for målgruppen Hjemløse.

Tabel 3.1 Studier for målgruppen Hjemløse

	Antal inkluderede studier	Antal ej inkluderede studier
Studier i reviews (Campbell)	18	0
Europæiske studier	5	0
Studier i andre reviews	0	Mange (mere end 10 reviews)

Anm.: Bemærk, at der er tale om antallet af studier. Der kan godt være mere end en effektstørrelse i et studie, hvorfor antallet af effektstørrelser overstiger antallet af studier. De ikke inkluderede studier fra andre reviews er ikke ekskluderet på grund af manglende relevans, men på grund af manglende ressourcer til at gennemgå dem.

Kilde: Egen tilvirkning.

Tabellens første række angiver, at der er inkluderet 18 studier, som er medtaget i det fundne Campbell-review (Munthe-Kaas Berg & Blaasvær, 2018), hvor det har været muligt at beregne de standardiserede effektstørrelser, som anvendes i SØMs database over effektstudier (Cohen's *d*). Denne nylige oversigtsartikel indeholder alene RCT-studier, som lever op til studiets inklusionskriterier. Det må imidlertid vurderes, at der er andre studier af effekten af indsatser over for hjemløse, som af ressourcehensyn ikke kunne medtages i dette notat (der er således gennemført en del reviews af indsatserne, men ikke inden for Campbell-systemet).

Den anden række i tabellen angiver, at der i notatet er inkluderet fem studier af effekten af indsatser over for hjemløse i europæiske lande. Vi har, som beskrevet i notatet, gennemført en ekstra litteratursøgning og -gennemgang for finde europæiske studier. Vi har således gennemgået en nylig, grundig rapport på området, som netop sigter mod at give et overblik over effekterne af indsatser over for hjemløse, inklusive indsatser i Europa (Mackie, Johnsen & Wood, 2017). Resultatet for søgningen og gennemgangen er altså fem studier. Det er vores vurdering, at antallet af ikke inkluderede studier på europæiske forhold, hvor det er muligt at udarbejde et effektmål, er særdeles begrænset. Vores bedste bud er nul, som markeret i tabellen.

Overblik over studier for målgruppen Mennesker med stofmisbrug

Tabel 3.2 nedenfor viser en oversigt over de inkluderede og ikke-inkluderede studier for målgruppen Mennesker med stofmisbrug.

Tabel 3.1 Studier for målgruppen Mennesker med stofmisbrug

	Antal inkluderede studier	Antal ej inkluderede studier
Studier i Cochrane-review	14	6
Studier i andre reviews	0	Mange (mere end 10 reviews)

Anm.: Bemærk, at der er tale om antallet af studier. Der kan godt være mere end en effektstørrelse i et studie, hvorfor antallet af effektstørrelser overstiger antallet af studier. De ikke inkluderede studier fra andre reviews er ikke ekskluderet på grund af manglende relevans, men på grund af manglende ressourcer til at gennemgå dem.

Kilde: Egen tilvirkning.

Vi har identificeret et Cochrane review (Gates et al., 2016), som forekommer at være særdeles egnet til formålet. Reviewet medtager alene RCT-studier. Som det fremgår af tabellen, har vi inkluderet resultater fra 14 af de studier, som er medtaget i dette review. Inden for tidsrammen har det ikke været muligt at medtage resultater fra samtlige studier, som er medtaget i reviewet: der skønnes af være ca. 6 studier, hvor der af ressourcehensyn ikke er medtaget resultater i notatet.

Der eksisterer andre reviews på området, herunder også reviews for mere specifikke grupper (fx kriminelle kvinder med misbrug). Det er tænkeligt, at der i disse reviews er omtalt studier, som kunne være af relevans for SØMs database for indsatser over for voksne med misbrug. Inden for projektets tidsramme har det imidlertid ikke været muligt at gennemgå disse reviews. Vi har ikke fundet relevante studier i de nordiske databaser.

Oversigt over studier for Voksne med autisme

Tabel 3.3 viser en oversigt over de inkluderede og ikke-inkluderede studier for målgruppen Voksne med autisme.

Tabel 3.2 Studier for målgruppen Voksne med autisme

	Antal inkluderede studier	Antal ej inkluderede studier
Studier i Campbell-reviews	2	8
Studier i Cochrane-reviews	2	20

Anm.: Bemærk, at der er tale om antallet af studier. Der kan godt være mere end en effektstørrelse i et studie, hvorfor antallet af effektstørrelser overstiger antallet af studier.

Kilde: Egen tilvirkning.

Vi har identificeret et Campbell-review (Westbrook et al., 2012) og et Cochrane-review (Fletcher-Watson et al., 2014), hvor der var relevante studier.

Tabellen viser, at der i de fundne oversigter var i alt fire studier, der kunne inkluderes til dannelse af effektstørrelser. En stor del af de fundne studier måtte frasorteres, da der var tale om indsatser for børn og unge. Vi har ikke fundet relevante studier i de nordiske databaser.

3.2 Overblik over nye effektstørrelser

Nedenfor har vi i Tabel 3.4 sammenfattet de fundne effektstørrelser til SØMs vidensdatabase.

Tabel 3.3 Sammenfatning af fundne effektstørrelser til SØMs vidensdatabase

Målgruppe	Antal nye effektstørrelser	Antal nordiske	Antal med høj kvalitet
Hjemløse	31	1	23
Voksne med autisme	20	0	14
Mennesker med alkoholmisbrug	450	89	450
Mennesker med stofmisbrug	161	0	153

Anm.: Tabellen viser det antal effektstørrelser, der er tilføjet til SØMs vidensdatabase som en del af projektet. Derudover indeholder vidensdatabaseen også effektstørrelser fra tidligere litteratursøgninger for de fire målgrupper.

Høj kvalitet betyder, at effektstørrelsen er udregnet på baggrund af et randomiseret studie eller en metaanalyse.

Kilde: Egen optælling.

Tabellen viser – ud over antallet af de fundne effektstørrelser – også, hvor mange af de fundne effektstørrelser der er udregnet ud fra studier, hvori der indgår bidrag fra de nordiske lande, samt hvor mange af de fundne effektstørrelser der er vurderet af høj kvalitet.

Tallene i tabellen viser således, at der kun er relativt få nordiske studier med i de fundne effektstørrelser, men til gengæld er der i overvejende grad tale om effektmålinger af høj kvalitet. Det afspejler for det første, at effektstørrelserne i høj grad er fundet med udgangspunkt i internationale forskningsoversigter, og for det andet, at der er relativt få nordiske studier inden for de områder, der er søgt effektviden for.

4 Konklusion

Denne dokumentation indeholder en beskrivelse af de søgninger, fundne kilder og inkluderede studier, som VIVE har foretaget for at finde ny effektviden til SØM. Vi har set på i alt fire af modellens voksenmålgrupper: Hjemløse, Mennesker med stofmisbrug, Mennesker med alkoholmisbrug samt Voksne med autisme.

Vi har først og fremmest taget udgangspunkt i systematiske reviews inden for interventioner over for de fire målgrupper men har suppleret med søgninger i nordiske forsknings- og udredningsdatabaser.

Samlet har projektet bidraget med 31 effektstørrelser for Hjemløse, 450 effektstørrelser for Mennesker med alkoholmisbrug, 161 effektstørrelser for Mennesker med stofmisbrug og 20 effektstørrelser for Voksne med autisme til SØMs vidensdatabase, se Tabel 3.4.

De fundne effektstørrelser er leveret til Socialstyrelsen i et format, der er kompatibelt med opstillingen i SØMs vidensdatabase.

Litteratur

- Fletcher-Watson, S., McConnell, F., Manola, E., & McConachie, H. (2014). Interventions based on the Theory of Mind cognitive model for autism spectrum disorder (ASD). *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 3, 1-74.
- Gates, P. J., Sabioni, P., Copeland, J., Le Foll, B., & Gowing, L. (2016). Psychosocial interventions for cannabis use disorder. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 5, 1-93.
- Jacobsen, R. H., Nandrup, A. B., Krassel, K. F. & Lesner, R. V. (2020). *Tillægsmålgrupper til den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM): Teknisk dokumentationsnotat*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Mackie, P., Johnsen, S., & Wood, J. (2017). *Ending rough sleeping: what works? An international evidence review*. London: Crisis.
- Mackie, P., Johnsen, S., & Wood, J. (2019). Ending Street Homelessness: What Works and Why We Don't Do It. *European Journal of Homelessness*, 13(1), 85–96.
- Mathew, C., Mendonca, O., Abdalla, T., Stergiopoulos, V., Bloch, G., Brcic, V., Andermann, A., Aubry, T., Ponka, D., Kendall, C., Salvalaggio, G., Mott, S., Kpade, V., Lalonde, C., Hannigan, T., Shoemaker, E., Mayhew, A., Thavorn, K., Tugwell, P., & Pottie, K. (2018). Interventions to improve physical health, mental health, and social outcomes for homeless and vulnerably housed populations. *Campbell Systematic Reviews*, 18.
- Munthe-Kaas, H. M., Berg, R. C., & Blaasvær, N. (2018). Effectiveness of interventions to reduce homelessness: a systematic review and meta-analysis. *Campbell Systematic Reviews*, 14(1), 1-281.
- NICE (2014). *Alcohol-Use disorders: The NICE guideline on diagnosis, assessment and management of harmful drinking and alcohol dependence*. London: NICE – National Institute for Health and Care Excellence.
- Nelson, G. & Laurier, W. (2010). Housing for People with Serious Mental Illness: Approaches, Evidence, and Transformative Change. *Journal of Sociology & Social Welfare*, 37(4), 123–146.
- Westbrook, J. D., Fong, C. J., Nye, C., Williams, A., Wendt, O., & Cortopassi, T. (2013). Pre-Graduation Transition Services for Improving Employment Outcomes among Persons with Autism Spectrum Disorders: A Systematic Review. *Campbell Systematic Reviews*, 9(1), 1–70.
- Westbrook, J. D., Nye, C., Fong, C. J., Wan, J. T., Cortopassi, T., & Martin, F. H. (2012). Adult Employment Assistance Services for Persons with Autism Spectrum Disorders: Effects on Employment Outcomes. *Campbell Systematic Reviews*, 8(1), 1–68.

Bilag 1 Fundne studier

I dette bilag gennemgås kort de fundne studier for målgrupperne Hjemløse, Mennesker med stofmisbrug og Voksne med autisme. Målgruppen Mennesker med alkoholmisbrug gennemgås ikke, da der ikke er tale om nye studier for denne målgruppe, men blot en supplering med flere effektstørrelser fra et allerede fundet studie,

I teksten nedenfor gennemgås de fundne review og de øvrige kilder, der er anvendt til udregning af nye effektstørrelser til SØMs vidensdatabase. Det gennemgås kort, hvorfor studierne er inkluderet, og hvor afgrænsningen af søgningen har fundet sted.

I Bilag 2-Bilag 5 kan man se de præcise søgninger, der ligger til grund for de fundne studier. Bemærk, at ikke alle relevante studier nødvendigvis er medtaget, da der også har været en tidsmæssig begrænsning på, hvor mange studier der kunne gennemgås og uddrages effektstørrelser fra.

Hjemløse

På oversigten over Campbell-reviews har vi identificeret det nylige bidrag Munthe-Kaas, Berg & Blaasvær (2018). Forfatterne har gennemført en bred søgning, og det er lykkedes for dem at finde så mange bidrag, at de alene medtager RCT-studier i deres oversigtsartikel. Artiklen baserer sig på samtlige fundne RCT-studier, som lever op til de kvalitetskrav, der på forhånd er fastlagt af forfatterne. Artiklen indeholder både et review og meta-analyser.

Vi har medtaget de effektmål, som er opgjort i Munthe-Kaas, Berg & Blaasvær (2018). Endvidere har vi gennemgået de enkelte studier, som er medtaget i Munthe-Kaas, Berg & Blaasvær (2018) og medtaget flere effektmål end dem, som er medtaget i oversigtsartiklen. I nogle tilfælde har det ikke været muligt at omsætte effektmålene til det effektmål, der er anvendt i SØMs database, Cohen's d. I disse tilfælde er effektmålene ikke inkluderet i databasen.

En del studier er som nævnt ikke medtaget i Munthe-Kaas, Berg & Blaasvær (2018), som alene medtager RCT-studier. Det er muligt at få en oversigt over studier om hjemløse, bl.a. Nelson & Laurier (2010), som inkluderer et review af reviewartikler, og Mathew et al. (2018), som er en titel-registrering til et kommende Campbell-review, og som indeholder en liste over tidligere review. Disse oversigtsartikler giver typisk et indblik i effekten af indsatser over for hjemløse, som ikke alene baserer sig på RCT-studier. Vi har ikke forsøgt at medtage yderligere studier, som er omtalt i disse oversigter.

Hvad angår europæiske studier er nogle af artiklerne i "European Journal of Homelessness" oversigter over resultater i større rapporter, som der er henvist til i artiklerne i tidsskriftet. Et nyligt bidrag af denne karakter er Mackie, Johnsen & Wood (2019), som er specielt relevant i denne sammenhæng. Artiklen bygger på den omfattende rapport Mackie, Johnsen & Wood (2017) udarbejdet for den engelske organisation "Crisis". Forfatterne identificerer indsatser over for hjemløse, som virker, og indsatser, som ikke virker.

Rapporten bygger både på interview med eksperter (i alt 11 "key informants" fra UK, US, Canada, Australien, Finland, Danmark, Tyskland og Frankrig) og på litteratursøgning. Relevante studier efter 1990 blev inkluderet uanset metodologi. Mere end 500 kilder blev identificeret, og

lidt over 200 blev inkluderet i referencelisten. Det fremgår af listen over eksperternes landtilhørsforhold, at rapporten tilstræber at dække indsatser over for hjemløse i Europa, og dette synes også afspejlet i referencelisten (afsnittet i rapporten om Housing First inkluderer fx henvisninger til beskrivelser af indsatsen i både Finland og Danmark).

Vi har derfor gennemgået hele rapportens referenceliste med henblik på at identificere europæiske bidrag, som er egnede til oversigten i SØM over effekten af indsatser over for hjemløse. De fleste af de andre bidrag identificeret i "European Journal of Homelessness" er der henvist til i enten Mackie, Johnsen & Wood (2019) eller Mackie, Johnsen & Wood (2017).

Vi har identificeret en række studier på europæiske forhold, som er fundet i Mackie, Johnsen & Wood (2019). For samtlige fundne studier, har vi inkluderet effektmål, hvor det det har været muligt beregne sådanne effektmål for indsatsen.

Mennesker med stofmisbrug

I den eksisterende udgave af SØM er der omtalt tre studier på området, og vi har derfor forsøgt at supplere med flere studier.

Søgetermerne var 'substance use disorders', og der fremkom 122 reviews, som i titel eller abstract indeholdt mindst ét af disse termer. Der er identificeret i alt seks titler, som synes at have interesse i forbindelse med stofmisbrug blandt voksne. Inkluderet i de 122 reviews er nogle stykker, som behandler interventioner mod misbrug blandt unge (adolescents). Disse studier er ikke inkluderet i oversigten.

Bland de seks titler viste det sig, at reviewet Gates et al. (2016) er særdeles velegnet til formålet. Dette review indeholder så mange enkeltstudier, at udarbejdelse af effektmål for disse studier har været tilstrækkeligt til at fylde den tidsramme, der i denne omgang har været for opdatering af effektmål for SØM inden for misbrug hos voksne, som ikke er alkoholrelateret. Vi har ikke nået at inkludere samtlige studier, som er medtaget i Gates et al. (2016).

Voksne med autisme

Der blev identificeret to Campbell-reviews af relevans for emnet. Det ene review, Westbrook et al. (2013), nævner, at ingen af dets undersøgte 85 fuldttekst-studier opfyldte inklusionskriterierne, hvorfor der ikke blev gennemført beregning af effektstørrelser.

Det andet review, Westbrook et al. (2012), medtager resultater rapporteret fra to studier, som danner basis for effektstørrelser til SØM.

Fra Cochrane blev der identificeret fem potentielt anvendelige reviews. Det ene review, Fletcher-Watson et al. (2014), har i alt 22 inkluderede studier. De fleste af disse studier vedrører indsatser for børn og unge, men to relevante studier blev fundet til at danne effektstørrelser til SØMs vidensdatabase.

De øvrige fire review blev ikke vurderet til at være relevante, da der er tale om indsatser over for børn og unge.

Bilag 2 Søgninger – Hjemløse

Der er søgt på hjemmesiden for Campbell Systematic Reviews:

<https://onlinelibrary.wiley.com/journal/18911803>

med søgetermerne:

"homeless" eller *"homelessness"*

i titlen fremkommer der i alt tre publikationer. Den ene, Munthe-Kaas, Berg & Blaasvær (2018) er det nylige review, som har dannet grundlag for beregninger af effektstørrelser. De to andre publikationer er protokoller, altså beskrivelser af fremgangsmåden ved igangværende arbejder med reviews. Hvis der søges på *homeless* eller *homelessness* i kategorien "everywhere", fremkommer i alt 42 resultater. En gennemgang af disse resultater har ikke givet anledning til at inddrage flere studier end dem, der er inkluderet i Munthe-Kaas, Berg & Blaasvær (2018).

Der er ikke begrænset på årstal.

Bilag 3 Søgninger – Mennesker med stofmisbrug

Der er søgt på hjemmesiden for Cochrane Systematic Reviews:

<https://www.cochranelibrary.com/>

med søgetermerne:

"substance", "use" og "disorders"

i enten titel, abstract eller keywords fremkommer der i alt 15 publikationer. Nogle af studierne er ikke egnede til formålet: ét studium omhandlede misbrug af tobak, to studier omhandlede andre typer af "disorders" (depressive disorders og social anxiety disorders), mens andre studier fortog reviews af effekten af psykofarmaka.

I alt seks studier synes at falde inden for emnet, hvoraf den ene er surveyen Gates et al. (2016), som har vist sig særdeles velegnet til formålet og danner grundlag for de medtagne effektstørrelser.

Der er ikke begrænset på årstal.

Bilag 4 Søgninger – Voksne med autisme

Der er søgt på hjemmesiden for Campbell Systematic Reviews:

<https://onlinelibrary.wiley.com/journal/18911803>

og på hjemmesiden for Cochrane Systematic Reviews:

<https://www.cochranelibrary.com/>

med søgetermerne:

"autism" og "ASD" (forkortelse for autism spectrum disorder).

I Campbell-reviews giver det i alt 8 hits, mens det i Cochrane reviews giver 27 hits at søge på "autism", og 861 hits at søge på "ASD".

Der er ikke begrænset på årstal.

Bilag 5 Hjemmesidesøgninger

Der er søgt efter og gennemset publikationer på 12 udvalgte hjemmesider.

- Forskningsdatabasen
- Evalueringsportalen
- TrygFondens Børneforskningscenter
- Helsebiblioteket
- ROCKWOOL Fonden
- Helsedirektoratet
- VIVE/SFI/KORA
- Folkehelseinstituttet, Norge
- Socialstyrelsen, Sverige
- Kunskapsguiden, Sverige
- Socialstyrelsen, Danmark
- Folkhälsomyndigheten, Sverige
- Bufdir – Nettbiblioteket, Norge
- Washington State Institute for Public Policy (WSIPP).

Søgningen resulterede i 103 eventuelt relevante fund til videre screening af projektgruppen. Søgningerne er foretaget i perioden d. 19.8.-22.8.2019.

Der er søgt bredt med følgende søgeord- og -kombinationer:

Indsats(er), Psykosocial(e) indsats(er), Effekt, Effektstudie, Hjemløse, Hjemløshed, Misbrug, Stofmisbrug, Hjerneskode, Autisme, ADHD, Udviklingshæmning, Målevaluering(er), Effektevaluering(er) etc.

Til søgningen i de svenske og norske databaser blev anvendt oversættelser af de relevante ord.

Hjemmesidernes evt. relevante emneindgange er benyttet og beskrevet i parentes i nedenstående. Udvælgelsen af publikationer fra hjemmesiderne er foretaget i henhold til de i projektbeskrivelsen nævnte målgrupper, indsats typer samt geografiske og tidsmæssige afgrænsninger.

Den Danske Forskningsdatabase <https://www.forskningsdatabasen.dk/da>

Publikationer gennemset, i alt 7 fund.

(Alle titler fremsøgt med søgeordene nævnt ovenfor i forskellige kombinationer)

Evalueringsportalen <https://evalueringsportalen.no/>

Evalueringsrapporter gennemset, i alt 25 fund.

(Alle titler i emneindgangen *Etterevaluering* gennemset)

TrygFondens Børneforskningscenter <https://childresearch.au.dk/>

Publikationer gennemset, i alt 0 fund.

(Alle titler i emneindgangen *Publikationer* gennemset)

Helsebiblioteket <https://www.helsebiblioteket.no/>

Publikationer gennemset, i alt 6 fund.

(Alle titler i emneindgangene *Psykisk helse* og *Oppsummert forskning* gennemset)

Helsedirektoratet <https://www.helsedirektoratet.no/>

Rapporter gjennomset, i alt 2 fund.

(Alle titler i emneindgangen *Rapporter* gjennomset)

Folkehelseinstituttet (tidligere Kunnskapscenteret) <https://www.fhi.no/>

Publikasjoner gjennomset, i alt 2 fund.

(Alle titler i emneindgangene *Oppsummert forskning, Kvalitetsmålinger av helsetjenester* gjennomset)

Socialstyrelsen (Sverige) <https://www.socialstyrelsen.se/>

Publikasjoner gjennomset, i alt 3 fund.

(Alle titler i emneindgangen *Socialtjänst* gjennomset)

Kunskapsguiden <https://kunskapsguiden.se/Sidor/start.aspx>

Publikasjoner gjennomset, i alt 3 fund.

(Alle titler i emneindgangene *Psykisk ohälsa, Missbruk & beroende* gjennomset)

Socialstyrelsen (Danmark) <https://socialstyrelsen.dk/>

Publikasjoner gjennomset, i alt 38 fund.

(Alle titler i emneindgangen *Evaluering* gjennomset)

VIVE <http://www.vive.dk/>

Publikasjoner gjennomset, i alt 0 fund ud over de publikationer, som allerede var fundet under enten Den Danske Forskningsdatabase eller Socialstyrelsen (Danmark).

(Alle publikationer gjennomset)

Folkhälsomyndigheten <https://www.folkhalsomyndigheten.se/>

Publikasjoner gjennomset, i alt 6 fund.

(Alle titler i emneindgangen *Publikationer* gjennomset)

Bufdir – Nettbiblioteket Norge <https://bufdir.no/Bibliotek/>

Publikasjoner gjennomset, i alt 5 fund.

(Alle titler i emneindgangene *Bufdirs publikasjoner, Målevaluering, Effektevaluering* gjennomset)

ROCKWOOL Fonden <http://www.rockwoolfonden.dk/>

Publikasjoner gjennomset, i alt 0 fund.

(Titler under Publikationer gjennomset)

Washington State Institute for Public Policy (WSIPP) <https://www.wsipp.wa.gov/>

Publications gjennomset, i alt 6 fund.

(Alle titler i emneindgangen *Publications* gjennomset)

VIDEN
VELFÆRD

DET NATIONALE FORSKNINGS-
OG ANALYSECENTER FOR VELFÆRD